REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorî nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourî de anunciurî:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărî mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 97. Brașov, Luni-Marți 2 (15) Maiŭ. 1900.

Deschiderea delegațiunilor.

Alaltăerî s'au întrunit delegațiunile, de astă-dată în Budapesta. Ele s'au întrunit anul acesta iute și de grabă, cu tóte că încă nu s'au împlinit patru lunî dela sesiunea trecută a delegațiunilor.

Graba acésta își are causele sale nu atât în situațiunea esterióră, cât mai mult în încurcăturile interióre, carî, după cum scim, erau p'aci sĕ facă cu neputință adunarea acestor corpurî representative eșite din organisația dualistă a monarchiei.

Prevĕdênd, că luptele interne nu vor înceta curênd și că prin urmare ar puté fi încă, în urma lor compromisă și instituțiunea delegațiunilor, guvernul comun în ințelegere cu guvernele din Pesta și din Viena, a hotărît sĕ asigure de cu vreme trebuințele monarchiei în ce privesce cheltuelile comune, prin carî sĕ pótă face destul și angajamentelor luate în concertul alianței puterilor centrale.

Erî s'au deschis solemnel delegațiunile, fiind primite, ca de obiceiŭ la palat de Majestatea Sa. Mai întâiŭ a primit delegațiunea austriacă, ér după aceea pe cea ungară. La vorbirile președinților, Majestatea Sa a rĕspuns de astă-dată în terminî fórte scurțî.

In rĕspunsul sĕu monarchul arată, că în situațiunea monarchiei nu s'a făcut dela ultima sesiune încóce nicî o schimbare. Accentuéză, că cu ocasiunea visitei, ce a făcut'o împĕratului Germaniei dilele trecute, s'au dovedit din nou în mod înălțător relațiunile intime, ce esistă între aliații monarchiei și că aceste își află îmbucurătórea întregire în escelentele raporturî cu celelalte puterî. Cu deosebire accentuéză monarchul, că se continuă ințelegerea cu Rusia privitor la cestiunile din orientul european. Crede decî, că pacea va fi și în viitor asigurată.

In ce privesce trebuințele administrației de rĕsboiŭ în anul acesta, monarchul dice, că ele au fost stabilite în cercul cel mai restrîns al necesităților. Cu tóte acestea preliminarul budgetului arată o sporire a cheltuelilor de 19.3 milióne coróne, o sumă care este — credem destul de mare — în împrejurările economice de astădî.

Este decî cu atât mai surprindĕtor, cum o fóia oficiósă vré sĕ liniștéscă pe contribuabilii din monarchia arătându-șî mulțămirea, că nu s'au adeverit veștile, ce se lățiseră, că ministrul de rĕsboiŭ va cere trei-decî sĕu chiar și mai multe milióne. Și face tot-odată o impresiune comică, că în unele din aceste foi se mai sulevéză în favorul bieților contribuabilî și imprejurarea, că acum budgetul e alcătuit în coróne și nu în florinî — ceea-ce face, ca posițiile budgetului sĕ fiă îndoit de marî, dér numai la părere, până ce se deda ómenii cu socotéla în coróne.

Sumele preliminate se refer la trebuințele curente ale armatei. Despre provederea artileriei cu tunurî nouĕ nu e vorba în budget. Inovațiunile se refer la o îmbunătățire a institutelor de educațiune și de învĕțămênt militare. Școla de rĕsboiŭ se reorganiséză și se înființéză un curs pentru inginerii militarî. Numĕrul medicilor militarî se va înmulți. Pentru fortificărî se cer douĕ milióne coróne; pentru încercările de a crea un nou sistem de tunurî s'a preliminat unu și jumĕtate milióne. Pentru construirea unei corăbii de rĕsboiŭ se cere prima rată. Pentru puscî cu munițiune, întărirea locurilor fortificate cu tunurî nouĕ și procurarea de praf fără fum pentru tunurî cer șépte milióne cincî sute de mii coróne, și alte posițiunî mai mĕrunte.

Din tóte părțile se asigură dér, că nimic estra-ordinar nu se cere pentru anul 1901, că astfel de pretensiunî sunt reservate anilor viitorî, de es: urcarea contingentului recruților, înmulțirea cadrelor și provederea artileriei cu tunurî nouĕ, care, se asigură, este urgent reclamată.

Așa-dér popórele monarchiei pot fi pentru un moment pe pace, căcî pretensiunile estra-ordinare pentru scopurî militare, s'au amânat pentru anii viitorî.

Ce se face într'aceea, pentru ca popórele acestea, dela care se pretind mereu tot nouĕ jertfe, sĕ fiă și în stare de a-le presta, cel puțin cu o relativă ușurință, și sĕ se bucure de situația înfloritóre, fără de care curênd vor trebui sĕ îmbrâncéscă sub povara sarcinelor. Și póte fi vorba de stărî înfloritóre la popórele, carî nu se bucură de deplină libertate și egală îndreptățire și sunt asfixiate de atmosfera nedreptățirilor și asupririlor?

Dér delegațiunile nicî n'au menirea de a-se ocupa cu aceste cestiunî grave de esistență pentru popóre și monarchiă, ci menirea lor este numai de-a vota la cheltuelî curente și nouĕ, apoi vină, ce va veni.

Dela congregația din Lugoș. Étă propunerea comisiunei permanente, care a fost primită de marea majoritate a adunării comitatense din Lugoș și prin care s'a respins propunerea d-lui C. Brediceanu:

„Legea de naționalitate art. 44 din 1868 stabilesce, că conform principiilor fundamentale ale constituțiunei, toțî cetățenii Ungariei formézǎ în privința politică națiunea ungară unitară. Acéstă stabilire legală eschide, ca în Ungaria cetățenii unei rasse séu naționalitățî sĕ se grupeze separat într'o comuniune pe acéstă basă de rassă sĕu naționalitate. Din propunerea d-lui Brediceanu reese însĕ invederat tendința, ca în detrimentul egemoniei naționale ungare, prevĕdute în art. 44 din 1868, sĕ fiă știrbită unitatea statului ungar. Comitatul Caraș-Severinului și-a ținut tot-déuna de a sa datoriă sĕ scutéscă interesele tuturor cetățenilor de pe teritoriul sĕu fără deosebire de confesiune și naționalitate. De aceea în consciința acestei datorii și din respect către lege propunem a se trece la ordinea dilei peste propunerea făcută de d-l Brediceanu“.

Este prea caracteristic acest *non plus ultra* de sofistăriă șovinistă jidano-maghiară, decât sĕ mai aibă lipsă de esplicare.

Ajutorul de stat în diecesa Lugoșului. Ministrul ung. de culte și instrucțiune publică a liberat pentru diecesa Lugoșului suma de 18,839 fl. ca întregire a venitelor preoților pe an. 1899. Ca basă de împărțire, după cum comunică „Unirea“ din Blașiŭ, s'a primit propunerea făcută de Consistor, care cu puține especțiunî a întregit venitele preoților teologî la 550 fl., ér al moraliștilor la 300 fl. Venitele s'au socotit după fasiunea pentru conscrierea congruei. Condițiunea de a-se vidima chitanțele de către organele administrative civile, s'a omis și s'a făcut concesiunea, ca sumele destinate preoților, carî într'aceea ar fi rĕposat, sĕ le pótă ridica eredii lor legalî și sĕ nu mai fiă lipsă în fiă-care cas a-se înainta cerere specială la ministru. Banii s'au și trimis tuturor preoților de-a dreptul, ca și în anul trecut, subtrăgêndu-se însĕ 2% în favorul fondului menit pentru ajutorarea vĕduvilor și orfanilor și a fondului preoților deficiențî.

Delegațiunile.

Sâmbătă în 12 Maiŭ n. atât delegațiunea *austriacă*, cât și delegațiunea *ungară* au ținut ședințe. Delegațiunea austriacă a ales de președinte pe cavalerul *Jaworski*, cea ungară pe D. *Szilagyi*.

Președintele delegațiunei *austriace* deschidênd ședința, a făcut amintire despre visita dela Berlin a Majestății Sale monarchului, care a fost „un eveniment de mare însemnătate“. S'a dat și cu acésta prilej de a-se consolida tripla alianță pentru susținerea păcii, căcî pacea este — dise Jaworski — condiția fundamentală a bunăstării popórelor și statelor; ea e necesară pentru progresul cultural și material. Este lipsă însĕ și de *pacea interióră*, pe care o doresc cu toții.

S'au ales apoi vicepreședintele și secretarii, apoi s'a cetit raportul ministeriilor comune. După acésta președintele a amintit cu călduróse cuvinte despre mórtea delegatului Nicolau *Dumba*.

— Delegațiunea *ungară* a fost deschisă prin vorbirea președintelui *Szilagyi*. El a dis, că politica urmată de guvernul comun, conform voinței Majestății Sale, a câștigat aprobarea deplină a delegației regnicolare maghiare. Scopul acestei politice este susținerea păcii, ér drept mijloc îi servesce tripla alianță. Călĕtoria monarchului la Berlin a umplut pe Maghiarî de sinceră bucuriă.

După cetirea hârtiilor presentate, ministru comun de finanțe Beniamin *Kallay* a presentat proiectul de budget comun. S'au ales apoi sub-comisiunile și s'a făcut cunoscut, că pe a doua di, 13 Maiŭ, delegațiunea va fi deschisă solemnel prin mesagiul monarchului.

Acésta s'a și făcut erî, ér astădî, Luni, ministru-comun de esterne își va ceti espunerea asupra situațiunei esterióre, cum se face de obiceiŭ în fiă-care an.

Budgetul comun.

Suma întregă a budgetului pe 1901, ce s'a presentat delegațiunilor, este de *362,854,411 coróne*, mai mult cu *19,694,064 coróne* ca în anul trecut. Acest spor la cheltuelî va fi folosit în cea mai mare parte de ministeriul de rĕsboiŭ. La sporirea acesta este a-se mai adauge suma de *3,431,000 coróne* pe séma marinei de rĕsboiŭ, și alte 25,000 coróne, cerute de ambasada austro-ungară din Paris pentru esposițiă. Așa-dér miniștri comunî cer cu 23,150,064 coróne mai mult ca în anul precedent.

Budgetul, împărțit după posiții, dă următórele cifre: *cheltuelî ordinare* 322,497,028 cor., sumă, ce se imparte astfel: ministeriul de esterne 10,530,784 c., armata 278,649,953 c., marina de rĕsboiŭ 28,741,660 c., ministeriul de finanțe 4,260,609 c., comisia de control 314,022. — *Cheltuelî estra-ordinare* 40,357,393 c., din carî pentru armată 25,168,528 c., marina de rĕsboiŭ 13,969,160 c. și ministrul de finanțe 11,400 cor. Acoperirea este de 5,819,705, care subtrăgêndu-se din cheltuilele totale, avem cheltuelî totale, fără credit suplementar, 357,034,706 coróne. Din suma acésta subtrăgêndu-se venitele vămilor de graniță, rĕmâne suma necesară de 231,995,457 coróne. Din suma acésta pe Ungaria cade 79,806,437 cor. și 21 banî.

Impĕratul Wilhelm II și regele Carol.

In numĕrul sĕu de Sâmbătă 29 Aprilie st. v. „*Aderĕrul*“ din Bucurescî vorbesce despre relațiunile României cu Berlinul. Acest diar crede a sci, că aceste relațiunî s'au rĕcit și cu tóte sforțările Regelui Carol, atitudinea împĕratului Wilhelm a fost tot-déuna nepăsătóre, ba chiar ostilă României. Aduce ca probă visita dela Pesta. Ca rĕspuns la manifestația ostilă a împĕratului Germaniei, — dice — Regele Carol nu s'ar fi dus la Berlin cu ocasiunea ultimelor festivitățî, din care causă împĕratul Wilhelm, ca sĕ-l pedepséscă, a apărut la representația de gală în costum de general unguresc, însoțit numai de moștenitorul Italiei.

Petersburgul a mirosit chilipirul și étă-l pe Țar grăbit de a întórce visita Regelui Carol; de aci o apropiere de Rusia și schimbarea politicei esterne a României împotriva triplei alianțe.

*

Luând notiță de acéstă scire de sensațiune a „Adevĕrului“, „un diplomat“ face în „*România Jună*“, între altele, următórele observărî:

Wilhelm II ca bun politic, urmărind cucerirea economică și culturală a Orientului, vede, că înflorirea Germaniei în Orient atêrnă de susținerea întregității Turciei.

Dér mănținerea *statului quo* în Orient este imposibilă fără ajutorul României, care are peste 250,000 ómenî și o admirabilă artileriă, lucru decisiv într'un eventual rĕsboiŭ; apoi are apĕrările naturale Dunărea și Carpații, ceea-ce face ca armata română sĕ-șî încinciéscă valórea.

România e dér un factor, cu care trebue contat, vréi nu vréi. De aceea ar fi fost neesplicabil din partea lui Wilhelm II, décă într'adevĕr atitudinea sa ar fi fost ostilă față cu România.

Nicî odată relațiile române cu Berlinul n'au încetat de a fi cordiale. Wilhelm are pentru Regele Carol o mare admirațiune și Bülow, Hohenhole și alții laudă România și o arată ca element de ordine și de stabilitate în Orient.

Visita lui Wilhelm II la Pesta — dice mai departe „diplomatul“ „Rom. June“ —

a fost un act de politeţă şi de recunoscinţă pentru concursul, ce l'a dat Andrassy la crearea alianţei.

De atuncĭ ambasadorul imperiului habsburgic la Berlin, este tot-déuna un Ungur.

Impĕratul Francisc Iosif a fost primit la Berlin şi în calitate de rege al Ungariei. Berlinul, sciind cât de fuduli şi susceptibilĭ sunt Ungurii, şi-a pavoazat stradele cu stégurĭ unguresci, ér Wilhelm II şi-ar fi îmbrăcat de ocasiă uniforma de general unguresc, nu numai de curtoasiă, ci mai mult pentru a accentua uniunea între armatele triplei şi cea ungurésca (?).

Décă regele Carol n'a plecat la Berlin — dice — causa a fost, că n'a voit ca prin mergerea sa şi a regelui Italiei sĕ devină prea drastică demonstraţiă, ce s'ar fi făcut la Berlin împotriva „agitaţiilor rusescĭ". Aceste agitaţii le-au înţeles cei doi şefĭ de stat major, austriac şi german, când au amintit în toastele lor de o „acţiune a înlăturării păcii".

De aceea regele Italiei şi regele Carol, prietinul triplei, ar fi preferit a nu merge personal la Berlin şi a trimite pe principii moştenitorĭ sĕ-i represente acolo.

In fine, în ce privesce visita Ţarului, „diplomatul" dice, că, décă ea se va face, nu este determinată de refusul regelui de a merge la Berlin, ci este rĕspunsul la visita regelui Carol la Petersburg.

Dér acésta visită nu póte sĕ însemne o apropiere de Rusia, şi prin urmare o schimbare a politicei esterne.

Şcólele poporale din archidiecesa română gr. or.

Din raportul general al senatului scol. adresat Sinodului archidiecesan din acest an, reproducem următórea parte, care privesce starea scólelor poporale:

a) Copii de şcólă. In anul 1898/99 numĕrul copiilor obligaţĭ a frecuenta şcóla a fost:

Dela 6—12 anĭ: copii 39,043, copile 34,746, suma 73,789; dela 12—15 anĭ: copii 15,960, copile 14,837 — suma 30,797.

Au cercetat şcóla în semestrul I: dela 6—12 anĭ: copii 29,005, copile 21,843 — suma 50,848; dela 12—15 anĭ: copii 8,359 copile 7,639 — suma 15,998.

Au cercetat şcóla în semestrul II: Dela 6—12 anĭ: copii 27,262, copile 20,243 suma 47,505 dela 12—15 anĭ: copii 7,495, copile 7,009 — suma 14, 504.

Suma tuturor copiilor obligaţĭ a cerceta scóla a fost *104,586.*

Suma tuturor copiilor, carĭ au frecuentat şcóla în semestrul I a fost 66,846 séu $68^0/_0$, suma tuturor copiilor, carĭ au frecuentat şcóla în semestrul al II a fost 62,009, séu $64^0/_0$.

b) Adjustarea scólelor. Edificii proprii scolare sunt arătate în 691 comune bisericescĭ, închiriate în 101, cu totul sunt edificii şcolare în 792 comune bisericescĭ. Dintre aceste sunt indicate ca corĕspundĕtóre 599 şi necorĕspundĕtóre 193.

Grădinĭ de pomărit sunt arătate în 510 comune bisericescĭ, dintre carĭ 328 cultivate şi 182 necultivate.

In comparare cu anul trecut se arată o descrescere destul de considerabilă în special la numĕrul copiilor obligaţĭ a cerceta şcóla; acésta după tótă probabilitatea provine însĕ din morburĭ mai dese epidemice ivite între copii în anii corĕspundĕtorĭ.

O îmbunătăţire favorabilă se póte observa la edificiile scolare, unde numĕrul scólelor indicate ca corĕspundĕtóre a crescut, éră a celor necorĕspundĕtóre a scădut faţă cu anul trecut. Aceeaşĭ proporţie se póte constata şi la grădinele de pomărit ale comunelor bisericescĭ din archidiecesă. Deşi îmbunătăţirile nu sunt aşa marĭ, după cum s'ar puté aştepta, dér sĕ sperăm, că cu timpul se vor regula şi astfel ne vom afla pe viitor în plăcuta posiţiă de a arăta mai multe îmbunătăţirĭ favorabile.

c) Averea şcólelor. Nemişcătóre: edificii, păm. fl. 1.140,413,92 Mişcătóre: banĭ, hârtii de val. etc. 271,739.90$^1/_2$ suma fl. 1,421,144.82$^1/_2$

In comparare cu anul trecut cu fl. 1,403, 252·50$^1/_2$ se arată o crescere de fl. 17,892.32$^1/_2$.

Venitul total al şcólelor face suma de 210,384 fl. 66 cr., faţă de anul trecut cu 156,827 fl. 22 cr. se arată o crescere de 53,557.88.

d) Salariile învĕţătorescĭ. Salariile învĕţătorescĭ în anul 1898/99 dau suma de fl. 260,987.75. Salariile aceste provin:

1. Din mijlócele biseric. . .	fl.	56,317,80
2. Dela comuna politică . .	„	35,917.—
3. Dela popor prin contr. . .	„	145,953,90
4. Din victuale	„	15,307,85
5. Din cantorat	„	2.001.20
6. Dela archidiecesă . . .	„	3 300,—
7. Cuincuenalii	„	1,200.—
8. Remuneraţiunĭ de director.	„	990.—
Suma	fl.	260,987.75

Revoltă în Spania.

In Spania situaţiunea este fórte gravă. De când Spania a pierdut Cuba şi Portorico, insulele Filipine şi Caroline, ţéra a ajuns în mare crisă financiară. I-au secat tóte venitele, ce le avea din colonii şi comerciul pe mare 'i s'a întrerupt de-odată.

Guvernul *Silvela,* în care face parte cu ministru de finanţe *Villaverde,* ca sĕ-şĭ ajute în acésta situaţiune grea, a prescris imposite marĭ asupra fabricelor, industriaşilor şi comercianţilor, adecă asupra poporaţiunei dela oraşe, pentru-ca sĕ acopere cumva deficitele. Mĕsura acésta a iritat nespus de mult pe fabricanţĭ, comercianţĭ şi industriaşĭ, ei s'au constituit într'o *Uniune naţională* şi au protestat contra impositelor. Guvernul însĕ n'a cedat şi urmarea a fost, că uniunea a provocat poporul sĕ nu plătéscă dările. Comercianţii, ba chiar şi băcanii şĭ-au închis prăvăliile, în teatre nu se mai dau representaţii şi poporul manifestéză pe strade. Acésta s'a petrecut la început numai în Madrid.

Acum însĕ spiritul de oposiţiă şi de sediţiune a isbucnit cu forţă elementară în Catalonia, Valencia şi Andalusia. La 10 Maiu în *Barcelona* şi *Sevilla* a isbucnit o revoltă formală. Poporul înfuriat a ridicat baricade şi a puşcat asupra gendarmilor din tóte părţile. Ministrul de interne *Dato* a trebuit sĕ fugă din Barcelona, l'au alungat studenţii, ba în Tarrassa l'au huiduit chiar cu pietrii. In Sevilla poporul a bombardat cu pietrii casarma soldaţilor.

Despre evenimentele dilelor din urmă se telegraféză din Madrid, că în urma iritaţiunei poporului în *Valencia* şi *Sevilla* s'a proclamat starea de asediu. In Valencia şi Barcelona revolta a degenerat în adevĕrată rescólă. In 11 Maiu s'au dat pe stradă ciocnirĭ sângeróse, căcĭ revoltaţii ridicară baricade. Trupele au închis stradele şi în Barcelona au fost silite sĕ descarce arma asupra poporului. In Catalonia s'a interdis apariţia diarelor.

O telegramă, ce o primesce din Madrid „Voss. Ztg." spune, că o parte a flotei de rĕsboiu a fost trimisă la Barcelona. Comandantul pieţii de acolo, a provocat pe episcopul sĕ interdică vestirea revoltei de pe amvon.

SCIRILE DILEI.

— 1 (14) Maiŭ.

In amintirea lui George Lazar. Am amintit cu altă ocasiune, că în diua de Sânt-Georgiu s'a celebrat în biserica din Avrig un parastas în amintirea fericitului George *Lazar.* Cântările funebrale dela parastas le-a esacutat corul teologilor din Sibiiu. Concertul şi petrecerea, ce s'au dat în séra aceleeaşĭ dile, după cum i-se raportéză „Tel. Rom." au reuşit cât se póte de bine. Corul celor 12 tinerĭ teologĭ a încântat publicul şi a produs deosebită mulţumire prin cântările sale frumóse şi bine esecutate. Clericii A. Ludu şi E. Tĕrchilă de-asemenea s'au distins, cel dintâiŭ ca basist, al doilea ca flautist, fiind viu aplaudaţĭ. A urmat la fine o petrecere animată.

Esundărĭ în Bihor. Comitatul Bihorului a fost încercat de-o mare nenorocire. In urma ploilor marĭ din dilele trecute, au esundat rîurile Crişul-repede şi Berettyo. Cursul rîului din urmă nu este regulat dela Salard până la Măghita şi esundând repede a inundat hotarĕle comunelor Fărnaş, Mărghita, Csokay, Sâniob, Poklostelke, Sărsig, Csanalos, Vameşlaza, Abrani, Monospetri, Kiraly şi hotarĕle altor comune mai micĭ. Curentul de apă a năvălit asupra ţarinelor şi a pustiit sĕmĕnăturile, aşa că 8—10,000 jugĕre de pământ stau sub apă.

Distincţiunĭ. M. S. Regele Carol a decorat cu ordinul *„Steaua României"*, în gradul de ofiţer, pe d-l baron Richthofen Fernando, consilier de Stat al M. S. Imperatului Wilhelm şi profesor la Universitatea din Berlin. Apoi a acordat aceeaşĭ decoraţine, tot în gradul de ofiţer, d-lui Oscar Berthon deputat frances, Georg Kolmm căpitan în retragere şi secretar al societăţii geografice din Berlin, Ludwig Fredederichsen secretar al societăţii geografice din Hamburg şi Amante Bruto şef de secţiune la ministerul instrucţiunei publice al Italiei. — Ordinul *„Steaua României"* în gradul de comandor a fost conferit d-lui profesor Dr. Enrico Galuppi dela Universitatea din Roma şi consilier de Stat al M. S. Regelui Umberto. S'a mai conferit ordinul *„Coróna României"* în gradul de cavaler d-lor Dr. Amante Maniu, din Roma şi publicistului italian Paulicci.

Nou canonic la Lugoş. Din Lugoş se comunică scirea, că Majestatea Sa a numit pe d-l protopop al Bogşei *Mihai Gianu,* canonic în capitlul diecesei Lugoşului.

Monarchul în Budapesta. Alaltăerĭ a sosit Majestatea Sa monarchul în Budapesta cu trenul special al curţii.

Jidanii pentru legea lor. O scire interesantă şi fórte caracteristică în felul sĕu se comunică din Oradea-mare, care ne arată fórte clar, cum sciu Jidanii din statul ungar sĕ-şĭ apere legea lor. Inainte cu câte-va dile s'a întêmplat, că rabinul ortodox *Fuchs* avù sĕ depună jurămênt într'o anumită cestiune înaintea judecătoriei de cerc. Rabinul, provocându-se la religia sa, declară, că nu va jura, decât numai *cu pălăria pe cap,* pe când judele pretinse, ca sĕ depună jurămêntul cu *capul descoperit.* Fiind-că Fuchs *n'a vrut sĕ cedeze,* judele l'a pedepsit cu o amendă de 500 cor. Rabinul a înaintat recurs contra sentinţei. Mai caracteristic este faptul, că imediat după acéstă întêmplare, Jidanii ortodocşĭ, după cum li-se raportéză foilor budapestane, s'au pus în mişcare şi au hotărît, ca printr'o deputaţiune monstră sĕ înainteze ministrului de justiţiă un protest cu douĕ mii de subscrierĭ, prin care vor cere *„satisfacţiă pentru procederea vătĕmătóre a judelui".* Desvoltarea, ce o va lua acéstă cestiune în viitor, e urmărită cu mult interes. Se póte însĕ prevedé, că triumful va fi pe partea Jidanilor, căcĭ dóră ei sunt „poporul cel ales".

Recolta rapiţei în România. Anul acesta, ca nicĭ-odată, s'au făcut cele mai multe sĕmĕnăturĭ de rapiţă în ţéră. S'au sĕmĕnat 262.246 hectare. Acéstă abondenţă de sĕmĕnăturĭ se datoresce faptului, că în tómna trecută sĕmênţa de rapiţă era fórte eftină, pe când cea de grâu fórte scumpă. Norocul cel mare al agricultorilor constă

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

(2)

Naţionalism.

— Urmare. —

Social-democraţia e contra împărţirii omenimii în naţionalităţĭ; ea numesce naţionalismul o barbariă, un fenomen contra naturii, şi nu vrea sĕ scie, decât de societatea omenéscă fără colóre naţională, şi în care sĕ nu se distingă, decât om şi om.

Decĭ, în afară ridicarea hotarelor dintre state şi naţiunĭ, ér înăuntru egalitate perfectă şi socială şi politică între toţĭ locuitorii unei ţĕrĭ, fără deosebire de naţiune. Prin urmare egalitate, om şi om, idei umanitare: étă ce ni-se cântă de social-democraţia! Ce doctrină dér mai frumósă, mai sublimă şi mai capabilă de a mişca spiritele, mai ales cele juvenile, decât acésta!

Dér sĕ ne întrebăm: este posibilă realisarea acestei doctrine? Nu este ea o simplă utopiă?

Voiŭ încerca sĕ arăt, în cele ce urméză, că cosmopolitismul este o doctrină înşelătóre, şi că este fórte periculósă mai cu sémă pentru naţiunile micĭ, cum de pildă suntem noi.

Ómenii de pe tótă suprafaţa pămêntului sunt împărţiţĭ în rasse şi naţionalităţĭ bine deosebite între ele din tóte punctele de vedere. Acésta face, că orĭ-ce om trebue sĕ facă parte dintr'o naţiune óre-care; ér om, care sĕ nu fi avênd nicĭ o naţionalitate, nu ne închipuim măcar, că póte esista. Odată ce e cine-va om, trebue cu necesitate sĕ fiă séu Némţ, séu Tătar, séu Turc, séu Român, orĭ-ce în fine, dér de o naţionalitate óre-care.

Ér décă am admite, ca sĕ fiă în lume om şi om, cum cere cosmopolitismul, atuncĭ ar trebui éraşĭ cu necesitate sĕ rĕmână pe tot globul pămêntesc o singură naţiune. Şi ca sĕ se întêmple acésta, ar trebui, ca o singură naţiune sĕ ajungă a invinge şi a desnaţionalisa pe tóte celelalte. Dér cum fiă-care naţiune ţine cu atâta înverşunare la esistenţa ei, nu ar fi óre absurd a ne închipui măcar, că tóte, chiar cele mai marĭ şi mai puternice, carĭ îşĭ dispută adĭ domnia lumii, vor ajunge a fi înghiţite de una singură dintre ele? Negreşit, vor dispăré multe naţionalităţĭ micĭ şi slabe — mai ales când se vor lua după doctrina social-democraţiei — înghiţindu-se de cele tarĭ, după cum dispar şi indivídii slabĭ în lupta pentru esistenţă; dér principiul naţionalismului nu va dispăré, decât dór atuncĭ, când se va stînge întréga omenime de pe pămênt. Şi óre de ce? Pentru-că *naţionalismul este opera a însă-şĭ naturei,* după cum ne vom încerca sĕ dovedim.

Intr'adevĕr, cine altul, decât natura a împărţit omenimea în rasse şi naţionalităţĭ? Cine a pus între popóre munţĭ şi ape? Cine a dat fiă-cărei naţiunĭ tipul sĕu etnic, limba, caracterul, şi în fine, tot ce constitue individualitatea unui popor? Natura.

Acéstă deosebire naturală a omenimii în grupe de popóre, este consecinţa unei marĭ legĭ, de care depinde evoluţia întregului univers: *legea integrării şi a diferenţiării.* Pentru-ca sĕ fac înţelésă acéstă lege, sĕ-mĭ daţĭ voiă sĕ aduc câte-va esemple:

Deosebitele corpurĭ cerescĭ, ce compun sistemul nostru planetar, sciinţa ne spune, că la început formau o singură massă unitară, din care ele s'au desprins rênd pe rênd, întocmind acele sfere luminóse, ce împodobesc aşa de frumos cerul. Deşi fiă-care din aceste corpurĭ îşĭ duce *isolat* traiul în spaţiul, ce a ocupat, ele însĕ nu încetéză un singur moment de a *se atrage* unul către altul, formând astfel unul şi acelaşĭ sistem. In atracţiunea dintre corpurile cerescĭ, e *legea integrării, în isolare vedem diferenţiarea.* Tot asemenea în regnul animal: la basă găsim animale, la carĭ tóte organele se confundă într'o massă informă. Cu cât urcăm însĕ scara animală, cu atât organele încep a-se diferenţia, pentru-ca sĕ dea animalului o viaţă mai deplină şi mai completă. Fiă-care organ îşĭ are rolul sĕu, am puté dice, chiar viaţa sa, dér în acelaşĭ timp tóte stau în legătură, închegând organismul animalului. Şi aicĭ decĭ în organism se realiséză integrarea, ér în organe diferenţiarea.

Dér omenimea ce-i alta, decât un uriaş organism, ale cărui deosebite organe sunt popórele, naţiunile? Legea integrării şi a diferenţiării îşĭ esercită lucrarea şi aicĭ, întocmai ca şi în esemplele de mai sus. Anume în omenime e integrarea; în naţiunĭ diferenţiarea. Şi decĭ cum se armoniséză deosebitele corpurĭ cerescĭ faţă cu sistemul întreg şi deosebitele organe faţă

însĕ în faptul, că au cădut ploi la timp şi în abundenţă, aşa încât sĕmĕnăturile n'au suferit întru nimic. Vêndarea rapiţei din recolta viitóre a început încă de pe timpul iernei. S'au făcut angajamente pentru 40.000.000 lei. Preţul a început dela 70 de lei chila şi s'a urcat până la 88 de lei. Rapiţa produsă anul acesta în România va avé căutare mare şi pe pieţele comerciale din străinătate. Ţĕrile, carĭ îşĭ făceau provisiunile necesare de rapiţă din Indii, vor căuta rapiţa produsă în România, deóre-ce recolta din Indii este cu totul compromisă.

Cununia. Din Năsĕud ni-se anunţă cununia d-nei *Valeria Tanco* n. *Pavelea* cu d-l *Aureliu I. de Bulint.* — Felicitările nóstre călduróse!

La secţia Bacău a Ligei culturale a ţinut erĭ 30 Aprilie v. D-na Neli *Cornea* o conferenţă despre „Artă şi patriotism“ în sala palatului municipal. Venitul s'a destinat pentru sporirea fondului milionului Ligei.

Fabrică de conserve. „Transsylvania“, fabrică pentru valorisarea şi prelucrarea de póme şi legume, ce are a se înfiinţa în Deva, va ţiné adunarea generală de constituire în 20 Maiŭ st. n. 1900 în Deva la 3 óre p. m. în sala de şedinţe a comitatului.

Duel. Intre d-l Dr. Teodor Popescu adv. în Arad şi d-l Dr. George Popa pretor în Boroş-Sebeş a fost un duel cu pistolul, din care amêndoi au scăpat neatinşĭ de glonţ. Causa duelului au fost nisce polemii diaristice purtate în foile din Sibiiu şi Arad.

Mĕsurĭ în contra ciumei. D. Dr. Obregia, directorul general al serviciului sanitar superior din România, imediat ce s'a anunţat, că la Smyrna s'a ivit un cas de ciumă, a luat mĕsurile necesare, telegrafând medicilor porturilor instrucţiunĭ relative la observaţiunea vapórelor şi pasagerilor. In portul Constanţa nu se primesce nicĭ un vapor séu pasager, precum şi mărfurĭ în contra cărora ar puté exista bănuelĭ, că sunt suspecte. Tóte acestea sunt trimise la Sulina, unde se află zona de observaţiune şi unde sunt lazaretele şi carantinele. Consiliul sanitar superior a fost convocat pentru a decide şi asupra altor mĕsurĭ preventive. După cât se spune le va hotărî o carantină pentru vapórele şi provenienţele din părţile suspecte. Carantina se va face la Sulina. — Scirile primite la ministerul afacerilor străine asupra casului suspect dela Smyrna arată, că a fost un cas de *pestă asiatică*. Se aştéptă resultatul esamenului bacteriologic. Guvernul otoman a stabilit carantina pentru vapórele şi provenienţele din părţile suspecte.

Maial. Tinerimea şcolară dela gimnasiul superior fundaţional din Năsĕud invită la Maialul, ce se va arangia în Năsĕud, Duminecă, în 27 Maiŭ st. n. 1900 în grădina gimnasială, ér în cas de timp nefavoritor în sala de gimnastică. Inceputul la 3 óre p. m. Preţul întrării de persónă: 1 cor. Venitul curat e destinat pentru fondul de utensilii la gimnasiu. Suprasolvirile şi ofertele marinimóse se primesc cu mulţămită şi se vor chita în raportul gimnasial anual. — Comitetul arangiator.

Revoluţionarĭ sêrbĭ. Guvernul român a primit înscinţare din partea celui sêrbesc, că în Bucurescĭ esistă un comitet de revoluţionarĭ sêrbĭ, carĭ au legăturĭ secrete cu antidinasticii din Serbia şi pun la cale un nou atentat la viaţa lui Milan. Ca urmare, guvernul sêrbesc a cerut estrădarea Sêrbilor bănuiţĭ din Bucurescĭ.

Mórtea unui aristocrat maghiar. In Viena a rĕposat Vinerĭ nóptea contele Mauriţiu *Eszterhazy*, la vêrsta de 44 anĭ, în urma unei apoplexii. Rĕposatul conte era unul din aristocraţii proprietarĭ cei mai marĭ: avea ca *fideicomis* 50,000 jugĕre în Papa-Ugod şi alte 30,000 jugĕre ca proprietate liberă în comitatul Comorn; afară de acésta eredise nu de mult frumóse proprietăţĭ în Vestfalia (Germania).

Prinţul de Orleans la Suveranii românĭ. Se telegrafézá din Abbazia, că în 29 Aprilie v. prinţul *d'Orleans* a sosit pe yachtul sĕu „Marussia“ şi a făcut visită MM. LL. Regelui şi Reginei României. Familia regală română a luat prândul pe yacht. Când a părăsit regele yachtul, s'au tras tunurĭ şi musica a cântat imnul românesc.

Conspiraţia din Manilla. „Gazeta de Francfurt“ primesce dela New-York scirea, cum că o conspiraţiune s'a descoperit la Manilla. O sută de persóne, printre carĭ mai mulţĭ funcţionarĭ, au fost arestate. — Trei mii de Filipinĭ au luat Bulan, lângă Luzon, cu asalt şi au măcelărit garnisóna americană.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Telegramele sosite la Londra de pe câmpul de resboiŭ, presentă situaţiunea ca fórte favorabilă pentru Englesĭ.

Cu marĭ încordărĭ lord *Roberts* merge înainte şi fără aşĭ bate mult capul cu sórtea trenului de bagaje, ce se află la Smaldeel, a înaintat cu oştirea întrégă spre *Kroonstad*, unde a şi ajuns alaltăerĭ şi a întrat în oraş, după-ce Burii n'au apĕrat oraşul. Acésta o vestesce însuşĭ Roberts printr'o telegramă cu data de 12 Maiŭ trimisă din Kroonstad. In oraş se afla numai un neînsemnat numĕr de locuitorĭ englesĭ. Preşedintele statului Oranje, care în preséra dilei se afla în Kroonstad, s'a refugiat, după-ce Burii de sub comanda lui *Botha* şi *De Wett* au declarat, că nu vor mai lupta pe teritor oranjean şi se vor retrage la rîul Vaal.

Probabil, că Roberts nu va sta mult nicĭ în Kroonstad. El şĭ-a trimis generalii în tóte direcţiunile pentru persecutarea inimicului, ce s'a retras la Vaal. Cu aceeaşĭ forţă înaintézá şi flancul dela apus al Englesilor, ca pe diua de 18 Maiŭ sĕ libereze Mafekingul, cum a promis Roberts reginei.

*

Intr'aceea se vestesce, că pe când o parte a armatei englese de vest merge spre Mafeking, ér alta vré sĕ pĕtrundă în Transvaal, o trupă de Burĭ a luat'o spre sud şi a apărut la Warrenton, pe ţĕrmul sudic al rîului Vaal, adecă acolo, unde se aflau mai înainte Englesii.

De altă parte în rĕsăritul statului Oranje, la munţii Vynburg, a rĕmas o trupă însemnată de Burĭ, sub conducerea generalului *Olivier*. Burii aceştia ar avé planul sĕ taie linia de comunicaţiă a lui Roberts cu Bloemfontein, prin ceea-ce armata principală englesă ar puté sĕ ajungă în situaţiă critică, căcĭ n'ar mai puté fi provĕdută cu hrană şi muniţiă din magaziile dela Bloemfontein.

*

Burii sunt decişĭ a lupta până la fine. Preşedintele *Steyn* a declarat unui corespondent al diarului „Newyork Herald“: „Voim sĕ ne luptăm până la ultimul picur de sânge. Nicĭ un burgher de-al meu nu voesce sĕ se reîntórcă de pe câmpul de bătaiă şi nicĭ nu s'au gândit vr'odată sĕ părăsésca pe transvaalienĭ. Mai întâiŭ ne vom lupta pe ţĕrmul rîului Vaal, apoi la Pretoria şi în fine între munţĭ. Dela pace n'avem nimic de aşteptat, însĕ putem sĕ câştigăm totul, décă vom lupta înainte. *După fiă-care succes neînsemnat engles, va urma o grozavă înfrângere.* Englesii sunt acum în Vynburg şi Virginia şi în proximele dile ne aştéptă o luptă mare“.

*

In *Birmingham* a ţinut alaltăerĭ ministrul engles al coloniilor *Chamberlain* un discurs, în care a declarat între altele, că guvernul engles *n'are de gând a recunósce independenţa republicelor sud-africane*; republicele trebue sĕ fiă puse sub *regim engles.* După rĕsboiŭ se va institui în republice un guvern militar, ér după-ce se va fi pacificat totul, *republicele vor fi incorporate* în marele cerc al coloniilor autonome, lăsându-le totuşĭ un *guvern propriu.*

Cum sunt economii maghiarĭ.

Etă ce scrie într'un articul mai lung revista *„Erdelyi Gazda“* din Cluşiŭ în Nr. 15 din anul curent, referitor la scăderile şi pĕcatele economilor maghiarĭ:

„Economul maghiar s'a născut domn... aplicarea acésta spre domniă provine... din trecutul sĕu mare şi strălucit istoric. Deodată cu desfiinţarea iobăgiei, s'a pus capĕt vieţii tihnite de domnĭ... şi a urmat timpul muncei seriőse, împreunată cu calcul şi diliginţă. Cei-ce n'au sciut sĕ renunţe la aplecările spre domniă, au dispărut dela suprafaţă în urma marei transformărĭ economice resultate din lupta pentru esistenţă. Jumĕtatea de secol din urmă ascunde în sine fórte multe învĕţăturĭ în acéstă privinţă. Câte şi mai câte curii nobilitare nu s'au schimbat în acest timp; câte familii de proprietarĭ de pĕmênt n'au ajuns în posiţiunea critică de a-se despărţi de posesiunea stăpânită secolĭ de-arêndul de străbunii lor?...

„Esperienţele amare n'au fost de-ajuns pentru stîrpirea aplecărilor moştenite spre domniă. Economul maghiar nicĭ adĭ nu póte renunţa la prerogativele de domn, moştenite prin nascere. In lucrările sale şi adĭ sĕ vĕdesce în rêndul prim domnul şi numai în al doilea, în formă subordinată, se validitézá economul... Cheltuesce fără socotélă raţională, se supune pasiunilor de a cheltui ca un magnat şi plăcerilor deşerte, se înfiorézá de ostenéla împreunată cu economia şi de munca seriósă, n'are ideiă de cruţare înţeléptă... şi se îngreţoşézá de cel-ce mirósă a meşteşug.. Am avut socialism agrar,... am avut şi avem socialism domnesc,... a cărui sĕcure este îndreptată spre împărţirea oficiilor... La noi, décă e vorba de alegerĭ de deputaţĭ, de adunărĭ cu colorit politic, acolo aflăm şi pe econom. In acest cas nu cunósce cale obositóre, depărtare mare şi pierdere de timp. Carecterul nostru este aplecarea spre politisare straşnică... Dér décă e sĕ facă numai un pas la adunărĭ economice, gândesce: sĕ o facă altul, acolo e guvernul, facă-o ele... Economul maghiar nu se sfarmă cu nimic... E propriul sĕu inimic... Nu ne face de loc bucuriă, că trebue sĕ sbicium pĕcatele nóstre. Dér ne împlinim o datorinţă arătând pericolul, care ameninţă, se apropie în mod inspăimântător şi neapĕrat va mătura pe economul maghiar, décă nu se va desbrăca de aplecările spre domniă şi nepăsare“.

Mulţămită publică.

Secaş, 10 Maiŭ 1900.

Venerabilul Consistoriu rom. gr. or. din Arad luând în consideraţiune deplorabila stare materială a credincioşilor noştri din comuna T. Secaşiu la renoirea bisericei ne-a provĕdut cu un ajutor de 400 cor. din fondul „Ioan Meţian“.

Mulţămind Escel. Sale, Inaltpreasînţitului d. Archiepiscop şi Metrppolit Ioan Meţian, ca întemeiătorul fondului filantropic bisericesc, şi P. S. Sale D-lui Episcop diecesan Iosif Goldiş şi Venerabilului Consistor pentru mijlocirea nobilului şi necesarului ajutor, înălţăm rugăciunĭ ferbinţĭ cătră Atotputernicul Dumnedeu, ca sĕ le lungéscă firul vieţii în deplină sănĕtate la mulţĭ fericiţĭ anĭ!

Tot pe séma renoirii bisericii nóstre au mai contribuit Stim. dn. Emanuel Ungureanu adv. în Timişóra 6 cor., şi stim. dn. Const. Lazar advocat în Recaş 5 cor.

Er stim. d-na vĕd. Livia Toplian de Raţiu din Roman-Petre ca colectantă, a contribuit 2 cor., d-l Ioanichie Neagoe paroch în R.-Petre 1 cor., d-na Iulia Saviciu notarésă în Tem. Ujfalu 3 cor., d-ra Emilia Raţiu învĕţ. în R.-Petre 2 cor., d-l Aureliu Saviciu din Lipova 2 cor. d-na Iulia Dogariu din Arad 2 cor., d-l Dvoniga preot în Ghiroc 2 cor., şi d-na Helena Muntean din Lipova 1 cor.

Priméscă decĭ toţĭ aceştĭ prea generoşĭ şi marinimoşĭ contribuitorĭ şi pe acéstă cale profunda nóstră mulţămită; lângă care de pe altarul bisericei renoite rugăm pre Atotputernicul Dumnedeu, ca sĕ le rĕsplătéscă însutit şi înmiit din darurile sale cele bogate, şi sĕ le lungéscă firul vieţii în deplină sănĕtate la mulţĭ fericiţĭ anĭ.

In numele comit. paroch.

Demetriu Morariu,
preot.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 14 Maiu. In espunerea sa făcută în delegaţiunea austriacă, contele Goluchowski a repetat cele espuse de Maj. Sa cu privire la situaţia esterióră şi a dis, că acţiunea de mijlocire amicabilă între Englesĭ şi Burĭ e *cu totul eschisă.*

DIVERSE.

O republică de copii. In America bine înţeles, că înfloresce un stat original fundat şi care era dirigiat de William R. George. „George republican junior“ astfel e titlul sĕu oficial, e una din cele mai micĭ puterĭ de pe pĕmênt, nu posedă decât 100 hectare de pĕmênt şi 12 case. Dér are un drapel, un cântec naţional şi o serbare naţională, care e celebrată în diua de 10 Iulie, data fondărei republicei. Cetăţenii republicei sunt în vêrsta dela 6 până la 18 anĭ. Ei sunt originarĭ din cartierele sĕrace din New-York. Conducerea morală şi materială a republicei îi absórbe în întregime ast-fel, că poliţia lor are cea mai bună organisare din lume. Etă într'adevĕr o republică ideală!

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

---

cu organismul întreg, tot asemenea se armonisézá popórele faţă cu omenirea.

Dér credeţĭ óre d.-v., că numai în omenime esistă acéstă împărţire în grupe de individĭ, carĭ urmăresc viaţa lor aparte în armonia universală? Ia coborîţi-vĕ în lumea animală chiar pe trepte mult mai jos, decât omul, şi priviţĭ, de esemplu, acea minunată întocmire de viaţă socială a albinelor. Negreşit, veţĭ vedé cum aceste inteligente insecte îşĭ îndeplinesc rostul vieţii lor după aceleaşĭ legĭ, ca şi societăţile omenescĭ. In adevĕr, ele trăesc unele de altele, nu se amestecă, deşi trăesc în comun, nu se duc unele în stupul altora, ci fiă-care la comunitatea sa cu o minunată pricepere, ca şi cum ar avé consciinţa naţiunii, din care face parte.

Diferenţiarea, cum vedem, în tóte lucrurile din natură constitue un progres; şi decĭ şi diferenţiarea omenimii în naţionalităţĭ este o lege a progresului omenimii. De aceea dér contopirea naţionalităţilor într'una singură, cum învaţă cosmopolitismul, ar însemna reîntórcerea lumii înapoi la timpurile primitive, când în adevĕr esista om şi om, cum esistă de esemplu, lup şi lup, urs şi urs etc.

Din tóte acestea reiese, că naţionalismul este un principiu natural, înalt, o consecinţă a legilor evoluţiei omenimii.

Tot din cele spuse s'a putut vedea, că naţionalismul este perfect compatibil cu umanitatea; ba mai adaog, nicĭ nu se póte înţelege altfel umanitatea fără naţionalism.

Mai mult încă. Naţionalismul e chiar singura formă de iubire a umanităţii. Sĕ nu uităm sublimele vorbe ale poetului frances Victor Hugo: „Chipul cel mai nimerit de a ne iubi patria, este sĕ ne iubim familia, şi cel mai bun de a iubi omenimea, este sĕ ne iubim patria“.

Sĕ luăm dér séma, sĕ fim trejĭ, ca nu cum-va, ademeniţĭ de încântătórele sirene ale cosmopolitismului, sĕ cădem în cursa de a sta nepăsătorĭ şi a nu lua mĕsurile trebuincióse pentru apĕrarea naţionalităţii nóstre. Suntem datorĭ sĕ ne iubim nĕmul şi sĕ luptăm pentru el din tóte puterile; căcĭ a-l negligia pe el, sub pretext, că trebue sĕ iubim umanitatea, însémnă, după mine unul, „a lua pânea fiilor şi a o da cânilor!“

(Va urma.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	116.85
Renta de coróne ung. 4%	92.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	92.50
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	163.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	98.65
Renta de hârtie austr.	98.05
Renta de aur austr.	116.80
Losurĭ din 1860.	135.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.75
Acții de-ale Băncei ung. de credit	126.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	721.25
Napoleondorĭ	19.26
Mărcĭ imperiale	118.30
London vista	242.72½
Paris vista	96.40
Rente de coróne austr. 4%	98.—
Note italiene	90.65

Cursul pieței Brașov.

Din 14 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.04	Vênd.	19.08
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.84
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.28
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.73	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numěrul à **10 fil.** se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la **Eremias Nepoții**.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.